

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Jihočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Gymnázium, Prachatice, Zlatá stezka 137

Zlatá stezka 137, 383 01 Prachatice

Identifikátor školy: 600 008 649

Termín konání orientační inspekce: 25. – 27. březen 2002

Čj.	07 555/02-3407
Signatura	og5zv501

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem školy je Jihočeský kraj, jehož je příspěvkovou organizací zřízenou na dobu neurčitou. Poslední zařazení do sítě škol bylo vydáno MŠMT ČR dne 15. 10. 2001 pod čj. 26 525/01-21.

Statutárním orgánem je ředitel jmenovaný radou kraje se souhlasem MŠMT. Škola poskytuje úplné střední vzdělání ve 4letém a 8letém gymnáziu.

Kapacita školy je 360 žáků. V době inspekce docházelo do 8 tříd 8letého gymnázia a 5 tříd 4letého gymnázia 318 žáků.

Areál školy zahrnuje budovy s učebnami, kabinety, kanceláři a budovu tělocvičny. V areálu je také volejbalový kurt. K dispozici je 17 učeben, odborná učebna výpočetní techniky, laboratoře fyziky, chemie, biologie a jazykové učebny. Hlavní budova školy pochází z roku 1897 a je zapsána v Ústředním seznamu kulturních památek ČR. Má zrekonstruovanou střechu a fasádu. Nutná je rekonstrukce vodovodních instalací a sociálních zařízení, zefektivnění topného systému a vylepšení tepelně izolačních vlastností staveb v areálu.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk a literatura, literární seminář

Předmět je vyučován v hodinové dotaci, která odpovídá učebnímu plánu. Změny provedené ředitelem proti Generalizovanému učebnímu plánu byly provedeny na základě jeho kompetencí a zvyšují v zájmu žáků počet vyučovaných hodin. Pro žáky 4. ročníku 4letého gymnázia je zřízen volitelný předmět literární seminář. Určen je především žákům, kteří se po maturitě chtějí věnovat studiu bohemistiky, ale docházejí do něj i další žáci. Výuka probíhá podle platných učebních osnov. Tematické plány jednotlivých vyučujících jsou rámcové. Konkrétní učivo z nich není zřejmé. Plán pro maturitní třídu počítá se 4 hodinami týdně dotace, z nichž jedna je každý týden využívána pro opakování maturitních otázek. Témata pro literární seminář byla zvolena na základě zájmu žáků. Zařazena jsou i témata, jež nabízejí rozšiřování, prohlubování a systemizaci vědomostí, které žáci získali v povinném předmětu. Časové rozvržení je dodržováno.

Personální zajištění výuky je příkladné. Všichni vyučující splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené platnými předpisy. Jejich průměrný věk je nízký. Tato skutečnost spolu s kreativitou většiny vyučujících vytváří dobré předpoklady pro efektivní výuku předmětu. Vyučování probíhalo v kmenových učebnách, které nemají dobrou akustiku. Některé nenabízely příjemné a estetické prostředí.

Žáci používají vhodné učebnice. Vyučující přinášejí do vyučování nakopírované materiály a další dokumentační materiál ze zdrojů školních i vlastních. Školní knihovna vytváří žákům i vyučujícím zázemí naučné i krásné literatury. Žáci používají učebnice schválené k používání MŠMT ČR i další vyučujícími doporučenou literaturu.

Struktura vyučovacích hodin odpovídala věku žáků, kteří se učili analyzovat literární text, hodnotit jej a na základě získaných poznatků a uměleckého prožitku vyslovovat vlastní stanoviska. Ve výuce byly v některých hodinách voleny vhodné seminární formy práce, které podněcovaly fantazii a tvořivost žáků a vedly je k samostatnému studiu. Žáci byli v části hodin vedeni k pochopení literatury daného období, k estetickému prožitku, k chápání podstaty jevů a souvislostí. Výklad byl v převážné části hodin dobře strukturovaný, obsahem přiměřený. Styl vyučování byl směřován na pamětné zvládnutí učiva. V hodině zaměřené na opakování k maturitě, nebyly využity velmi dobré studijní schopnosti žáků, ale jen jejich

mechanická paměť. Snaha vytvářet modelovou podobu maturitní zkoušky nebyla efektivní. Pojetí výuky v literárním semináři bylo založeno na interpretaci uměleckého díla. Žákům se dostalo velkého prostoru pro samostatné řešení úkolů a vyjadřování názorů.

Těžištěm jazykového vyučování bylo především řešení jazykových a stylistických úkolů. Frontální práce převažovala i v některých dělených hodinách. Žáci, kdykoli dostali příležitost, se zájmem spolupracovali. Prokazovali velmi dobré znalosti. V nižších ročnících gymnázia (tzn. na úrovni základní školy) je věnován dostatek péče písemným projevům žáků. Přínosem je, že žáci přebírají zodpovědnost za svůj pravopisný výcvik. Učitelkou vhodně zvolené motivační cíle a důsledná kontrola domácí přípravy způsobují, že žáci jsou při pravopisných cvičeních a diktátech úspěšní. Verbální projev žáků byl mnohdy neobratný. Často v něm byla používána nadbytečná slova.

Maturitní písemné práce byly v minulém školním roce napsány na zajímavá témata. Celkově měly dobrou stylistickou úroveň. Opraveny byly dobře po stránce slohové, mluvnické i pravopisné.

Výuka jazykové i literární složky předmětu byla vhodně aktualizována. Učitelé využívali životních zkušeností žáků i znalostí získaných v jiných předmětech. Výuka byla orientována na žáka a jeho osobnost. Mezi vyučujícími a žáky nebyly vytvářeny bariéry.

Celkově byla výuka hodnocena jako velmi dobrá.

Anglický jazyk

Škola podporuje výuku cizích jazyků. Vedle anglického jazyka je nabízen německý jazyk, nepovinná francouzština, ruština a latina. Žáci se pravidelně účastní jazykových soutěží a olympiád. Gymnázium rozvíjí kontakty s několika školami v zahraničí, organizuje exkurze a studijní pobyty pro studenty do Rakouska, Německa a Velké Británie.

Hospitována byla výuka anglického jazyka v 8letém a 4letém cyklu. Hospitace proběhly u všech vyučujících. Předmět je vyučován v dotaci, která je v souladu se schválenými učebními dokumenty pro 8letý a 4letý cyklus. Ve škole pracuje předmětová komise, která koordinuje činnost vyučujících. Výsledkem její činnosti jsou časově tematické plány a jednotný systém používaných učebnic, což zajišťuje návaznost učiva v jednotlivých ročnících. V kvintě 8letého cyklu a v 1. ročníku 4letého cyklu procházejí žáci společnými vstupními testy. Podle dosažených výsledků jsou následně rozděleni do 4 skupin. Takovým způsobem se daří řešit problém různé úrovně jednotlivých žáků v rámci jedné skupiny.

Výuku předmětu v současné době zajišťují 4 učitelé s různou délkou praxe. Pouze 1 nesplňuje požadavky odborné a pedagogické způsobilosti. V jeho práci se zatím projevují drobné formální nedostatky vyplývající ze skutečnosti, že se jedná o externího pracovníka, pro kterého nebyl stanoven uvádějící učitel. Po odborné stránce je jeho výuka věcně správná.

Předmět je vyučován v jazykových učebnách a kmenových třídách. Jazykové učebny jsou vybaveny didaktickou technikou, nástěnnými přehledy, mapami a jinými obrazovými materiály. Učitelé vhodně doplňují výuku časopisy, novinami, kopírovanými materiály, videoprogramy a četbou beletrie. Zde mohou čerpat z poměrně rozsáhlé sbírky, kterou se podařilo vytvořit během několikaleté spolupráce se školou ve Velké Británii.

Hospitované hodiny měly různou úroveň, hlavně z hlediska forem a metod práce. Vedle hodin hodnocených v této oblasti jako příkladné byly zaznamenány hodiny, v nichž byl dominantním prvkem učitel. Pro vedení hodin byl v přiměřené míře používán cizí jazyk, pokyny vyučujících byly jasné a srozumitelné. Členění a tempo hodin odpovídaly věku a schopnostem žáků. Stavba sledovaných hodin byla tradiční. V úvodu některých hodin byly zařazeny krátké a jednoduché aktivity (písničky, hry). V jiných hodinách však úvodní motivace a závěrečné zhodnocení práce žáků zcela chyběly. Výklad nové látky probíhal

pouze v jedné z hospitovaných hodin. Byl logický, učitelka vycházela z vědomostí žáků a formou řízeného rozhovoru je vedla k tomu, že sami vyvozovali gramatická pravidla. V řadě hodin byl zařazen poslech, se kterým byla spojena řada rozmanitých aktivit. Jednalo se často o běžné životní situace, v nichž žáci rozvíjeli své komunikační kompetence. Ve většině hodin byly zařazeny skupinové aktivity, samostatná práce či práce ve dvojicích, které žáky aktivizovaly a podporovaly jejich samostatné tvořivé projevy. Bylo patrné, že žáci jsou na takovou práci zvyklí.

Žáci jsou testováni běžnými formami. Předložené písemné testy vycházely z probraného učiva a byly metodicky různorodé. Vyučující mají dostatek podkladů pro klasifikaci.

Učitelé se zpravidla chovali k žákům vstřícně, přátelsky a s porozuměním. Dařilo se jim navodit příjemnou pracovní atmosféru. Žáci respektovali vyučujícího i sebe navzájem. To bylo patrné zejména v hodinách, ve kterých byl rozvíjen smysl žáků pro kooperaci. Byla ovšem zaznamenána i hodina, v níž se učiteli nepodařilo navázat se žáky potřebný kontakt.

Ve sledovaných oblastech byla zaznamenána převaha pozitiv. Kvalita výuky anglického jazyka byla hodnocena jako velmi dobrá.

Společenskovědní předměty

Během inspekční činnosti byly sledovány předměty dějepis, občanská výchova a základy společenských věd. Plánování a příprava výuky předmětů probíhají v souladu s učebními osnovami realizovaných vzdělávacích programů. Časové dotace společenskovědních předmětů respektují učební plány pro 4letá a 8letá gymnázia. Vyučující vycházejí z vypracovaných rámcových tematických plánů. Plánování výuky, na kterém se podílí předmětová komise, vytváří předpoklady, aby vedle stanovených výukových cílů bylo dosaženo i výchovného působení předmětů a kontinuity výuky mezi jednotlivými ročníky.

Společenskovědním předmětům vyučují učitelé splňující podmínky odborné i pedagogické způsobilosti. Tato skutečnost má pozitivní vliv na kvalitu výuky. Vyučování probíhá dílem v učebně vyčleněné a částečně zařízené pro výuku společenskovědních předmětů, zvláště dějepisu, dílem v kmenových učebnách. Všechny výukové prostory splňují požadované psychohygienické podmínky. Běžně používanými didaktickými pomůckami byly dějepisné nástěnné mapy, školní atlasy, odborné společenskovědní publikace a učitelé příležitostně připravované kopírované materiály. V kabinetech jsou k dispozici v omezené míře naukové videoprogramy a podle potřeby si škola tyto pomůcky půjčuje. Všechny používané učebnice jsou pro potřeby výuky vhodné. Také školní knihovna slouží studijním potřebám žáků a přípravě vyučujících. Všechny učební pomůcky byly využívány účelně. Materiální zajištění výuky ve škole je na standardní úrovni.

Výuka ve sledovaných hodinách měla převážně stejnou didaktickou strukturu. Byla zaměřena na opakování, které mělo motivační charakter, zkoušení ústní i písemnou formou a výklad nové učební látky. Hodnocení vědomostí žáků bylo vždy objektivní a zdůvodněné, pozitivně formulované. Při ústním zkoušení jednotlivých žáků byli ostatní zaměstnáváni vhodnou aktivní činností související s výukou. Nejčastěji užívanými metodami ve vyučovacích hodinách byla metoda výkladu a metoda řízeného rozhovoru. V úvodu hodin bylo vždy uvedeno probírané téma a výukový cíl. Výklad nového učiva byl srozumitelný, odborně a věcně správný. Žáci byli vedeni k uplatňování znalostí z předchozí výuky a vhodně začleněných souvislostí v rámci mezipředmětových vztahů. Čas pro výuku byl využíván efektivně a v závěru hodin bylo provedeno shrnutí probrané látky.

V rámci výuky dějepisu žáci píší referáty, navštěvují expozice Městského muzea a zúčastňují se plánovaných poznávacích exkurzí. Vybraní žáci nižších tříd gymnázia se zúčastnili soutěže Mladý historik, starší žáci reprezentovali školu v soutěži Europa nostra, zaměřené na oblast

sociologie. Při škole pracuje úspěšně historický kroužek, jehož členové vedle své běžné činnosti, zaměřené převážně na problematiku regionálních dějin, organizovali soutěž ve spolupráci s Městským úřadem „Za dějinami našeho města“.

Volitelné semináře dějepisu a základů společenských věd umožňují žákům přípravu k maturitě a k přijímacím zkouškám na vysoké školy humanitního zaměření. Žáci jsou seznamováni s metodou vyhledávání a zpracování informací, včetně dostupných archiválií. Píší referáty a seminární práce, z nichž některé jsou zaměřeny na dílčí zpracování událostí a dějin prachatického regionu.

Sledované hodiny se vyznačovaly klidnou pracovní atmosférou. Žáci měli dostatek možností k vyjádření vlastních názorů a postojů a projevovali o předměty zájem. Výuka probíhala podle vžitých, žáky i pedagogy respektovaných pravidel a zvyklostí. Vztah mezi vyučujícími a žáky byl přátelský, přiměřeně tolerantní a založený na vzájemném respektu.

Výuka společenských věd byla na velmi dobré úrovni.

Fyzika

Časová dotace vyučovaného předmětu odpovídá schváleným učebním plánům. Ve 2 ročnících jsou zařazeny 2 dělené hodiny praktických cvičení za 4 týdny. Žáci si mohou vybrat volitelný předmět matematicko-fyzikální seminář. Z něho je asi 20 % hodin věnováno učivu fyziky. Při sestavování tematických plánů a stanovování vzdělávacích cílů vyučující spolupracují s vedoucím učitelem předmětu. Tematické plány jsou velmi rámcové a formální. Kontrolou třídních knih a žákovských prací bylo ověřeno, že probírané učivo je v souladu s učebními osnovami. Jeden vyučující zařazuje velké množství rozšiřujícího učiva. Tento záměr je plněn na úkor dostatečného procvičení základního učiva.

Fyziku vyučují 3 vyučující. Všichni splňují podmínky pedagogické a odborné způsobilosti. Mají delší pedagogickou praxi. Kvalitu výuky tato skutečnost výrazně pozitivně neovlivnila. Ke změně vyučujícího v jedné třídě dochází jen v nezbytných případech.

Výuka probíhala v prostorné odborné učebně, k níž přiléhá laboratoř a kabinet fyziky. Škola je dostatečně vybavena potřebnými učebními pomůckami. V průběhu posledních let nejsou modernizovány. Vyučující fyziky mohou použít výukové programy v osobním počítači. Podle informace vedoucího učitele předmětu k tomu dochází jen ojediněle. Pro některé tematické celky jsou k dispozici videonahrávky. Žáci pracují s matematicko-fyzikálními tabulkami, ucelenou řadu učebnic někteří žáci vyššího stupně nemají. K výpočtům účelně slouží kalkulátory. Ve sledovaných hodinách, s výjimkou nástěnné mapy, nebyly učební pomůcky využity.

Hospitace proběhly u všech vyučujících. V úvodu hodin probíhalo orientační opakování dosud probrané látky. Pouze žáci nejnižších ročníků byli aktivní. Pokud byl při opakování zvolen výpočet příkladu, řešil jeden žák danou úlohu na tabuli, ostatní do sešitu. Žáci zůstávali pasivní, pouze opisovali zápis do sešitů. Jedna z hospitovaných hodin byla pojata jako shrnující. Učitel při ní využíval rozšiřující učivo. Vzhledem k tomu, že žáci neměli dostatečně procvičené základní učivo, nedokázali aplikovat poznatky a hodina pro ně byla zcela neefektivní. Výklad nové látky probíhal formou frontálního výkladu, pouze ojediněle byl využit řízený rozhovor. V některých hodinách byly nové poznatky žákům dostatečně vysvětleny, učitelé postupovali v logických krocích. Někdy vyučující nevytvořili dostatečný časový prostor k pochopení učiva. Vzhledem ke špatnému naplánování hodiny byl výklad uspěchaný, nebyly vysvětleny vztahy a souvislosti. Možnost alternativního řešení byla pouze slovně připomenuta, ale nebyla provedena. Pouze v jedné hodině bylo v závěru shrnuto učivo a proveden rozbor domácího úkolu.

Úvodní motivaci věnovali učitelé málo pozornosti. V některých hodinách byla zaznamenána

účinná motivace aktivním zapojením žáků do výkladu s možností uplatnění jejich dosavadních znalostí. Vědomosti žáků se ověřovaly ústní i písemnou formou. Zhodnocení dosažených výsledků bylo většinou nevýrazné. Jen ojediněle učitelé ocenili vývoj znalostí žáků, aby je tím motivovali k dalšímu učení. K vzájemnému hodnocení nebo sebehodnocení žáci nebyli vedeni.

Vzhledem k uvedenému způsobu výuky nebyla vzájemná komunikace mezi žáky častá. Jen ojediněle učitelé rozvíjeli komunikativní dovednosti žáků a vyžadovali na nich odůvodnění řešení úloh. V některých hodinách výrazně dominovali vyučující, role žáků byla spíše pasivní. Žáci nebyli vedeni ke spolupráci. Učitelé nepoužívali různorodé metody a formy práce efektivní z hlediska aktivního učení žáků, nedařilo se jim u nich dosáhnout patřičné koncentrace na vyučování. Navenek se tento jev projevoval nekázní žáků.

Vzdělávání ve fyzice mělo průměrnou úroveň.

Informatika a výpočetní technika

Předmět je vyučován jako povinný. Ve vyšších ročnících jsou základní znalosti a dovednosti žáků rozvíjeny ve volitelném předmětu informatika, který je zaměřen na programování. Časová dotace odpovídá schváleným učebním plánům. Výuka části dotace hodin je vyučována v kmenových učebnách. Zbývající část probíhá v odborné učebně, vždy pro polovinu třídy. Při hodinách, které neprobíhají v odborné učebně, žáci získávají podrobné teoretické poznatky, které nemají možnost dostatečně doplnit praktickými zkušenostmi. Kontrolou třídních knih bylo ověřeno, že probírané učivo bylo v souladu s učebními osnovami.

Předmět vyučují 3 učitelé. Všichni splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Dva vyučující mají delší pedagogickou praxi, jedna učitelka je začínající. Právě v jejich hodinách byly využity různorodé metody a formy práce.

Informatika a výpočetní technika se vyučuje v dobře vybavené odborné učebně. Je vybavena účelným a vhodně rozmístěným nábytkem. K výuce slouží 15 osobních počítačů s procesory AMD K5 a Pentium 100 - 200 MHz a operační pamětí 32 MB. Počítače pracují v operačním systému Windows 95 a jsou propojeny sítí Novell se školním serverem. Žáci mohou využívat laserovou a jehličkovou tiskárnu. Nepřetržitý přístup na internet je umožněn pomocí bezdrátového připojení. V době konání inspekce žáci neměli možnost využít internet v době mimo vyučování vzhledem k organizačním problémům. Do té doby měli přístup do učebny v odpoledních hodinách a před zahájením vyučování.

V úvodu hospitovaných hodin vyučující seznámili žáky s organizací a cílem hodiny. Výklad nové látky probíhal především formou řízeného rozhovoru. Pomocí problémových úkolů vedli učitelé žáky k samostatnému a aktivnímu učení. Vyučující postupovali v logických krocích, jejich pokyny byly jasné a srozumitelné. V průběhu samostatné práce se jim vyučující individuálně věnovali. Při nedělených hodinách si však nemohli nové informace ověřit praktickou činností. Žáci prokázali, že umějí pracovat samostatně, diskutovali o problémech a projevovali vlastní názory. V některých hodinách chybělo závěrečné shrnutí učiva a zhodnocení výkonu třídy.

Při motivování žáků učitelé navazovali na zkušenosti žáků. Na začátku hodin zdůraznili význam učiva pro jeho další využití v praxi. Motivace byla velmi ztížená v kmenové učebně. Přesto začínající učitelka vzhledem ke své osobní zainteresovanosti a pedagogickému taktu dokázala žáky pro učivo nadchnout. Žáci byli průběžně objektivně hodnoceni. Učitelé analyzovali jejich chyby a společně se žáky odvozovali řešení.

Vztahy mezi žáky a učitelem byly ve všech sledovaných hodinách přátelské. Žáci projevovali pozitivní vztah k výuce. Byli vedeni k diskutování o problémech. Komunikace učitelů se žáky byla založena na vzájemné důvěře.

Vzdělávání ve výpočetní technice bylo negativně ovlivněno zařazením části výuky do kmenové učebny. Vzhledem k převaze pozitiv ve sledovaných hodinách mělo velmi dobrou úroveň.

Matematika

Dotace hodin v jednotlivých ročnících 4letého i 8letého gymnázia souhlasí s učebním plánem schváleným ředitelem školy. V posledních ročnících studia je mezi volitelnými předměty matematicko fyzikální seminář. Výchovně vzdělávací cíle předmětu vycházejí ze standardu gymnaziálního vzdělávání. Obsah učiva se řídí platnými osnovami.

Předmětu vyučuje 6 vyučujících. Všichni splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Tvoří dobře spolupracující kolektiv. Po vzájemné dohodě bylo provedeno v rámci předmětové komise rozdělení tematických celků učiva do jednotlivých ročníků, takže učivo má kontinuitu a nedochází k duplicitám. Časový plán uvnitř ročníku je podřízen aktuálnímu stavu třídy a individuálně si jej upravuje každý vyučující. Autonomii mají vyučující i ve výběru vyučovacích metod.

Ve škole jsou k dispozici pomůcky k výuce i didaktická technika. Žáci pracovali při výuce s vhodnými učebnicemi a sbírkami úloh. Výuka probíhala v prostorných a světlých třídách s klasicky uspořádaným nábytkem.

Hospitace proběhly u všech vyučujících. V úvodu každé hodiny učitelé jasně deklarovali cíl hodiny a seznámili žáky s její organizací. Výběr vyučovacích metod se řídil především věkem žáků. V nižších třídách vyučující žáky motivovali např. dobře zorganizovanými matematickými soutěžemi a hrami. Ve vyšších třídách se zaměřovali na pěstování schopnosti žáků samostatně formulovat obecné závěry. Výuka zde byla organizována převážně frontálně, při řešení úloh pracoval většinou jeden žák u tabule a ostatní do sešitu. Žáci měli možnost pracovat individuálním tempem. Alternativní řešení úloh byla zmiňována a byly vyhodnocovány jejich přednosti. Žáci osvědčovali zručnost v aplikaci základních matematických algoritmů, v použití literatury i kalkulátorů. Učitelé dbali na jejich přesné matematické vyjadřování a použití matematické symboliky.

Otázky učitelů při opakování učiva byly zaměřeny na pochopení souvislostí. Učitelé nevyžadovali pamětné memorování matematických definic, vět či vzorců. Jen některé odpovědi žáků zůstaly bez slovního hodnocení. Hodnocení bylo pro žáky motivační. Žáci školy se každoročně účastní matematických olympiád ve všech kategoriích i úrovních. Na webových stránkách školy mohou získat informace o výsledcích matematických soutěží, výukových programech, které jsou ve škole k dispozici. Lze na nich najít další zajímavosti, které souvisejí s výukou matematiky ve škole.

Ve všech hospitovaných hodinách dávali vyučující žákům prostor k vyjádření vlastních názorů. Jejich postoj k žákům byl vstřícný a tolerantní.

Vzdělávání v matematice mělo velmi dobrou úroveň.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Výchovně vzdělávací činnost školy se řídí platnými a vedením školy schválenými učebními dokumenty. Časové plány výuky uvedené v tematických plánech učitelů byly v době inspekce plněny. Vzdělávací cíle ve všech sledovaných oblastech vycházejí v nižších ročnících ze Standardu základního vzdělávání, který učitelé rozšiřují podle schopností

a možností žáků. Ve vyšších ročnících je zohledněn Standard vzdělávání ve 4letém gymnáziu.

Stavba hodin odpovídala většinou stanoveným dílčím výukovým cílům a hodiny byly tradičně organizovány. Ve výuce byly respektovány didaktické zásady. Podporovány byly samostatné aktivity žáků a jejich tvořivost. Výjimkou v tomto směru byly hospitované hodiny fyziky.

V hodinách byla vstřícná, pozitivně laděná atmosféra. Žáci byli vedeni k aplikaci teoretických poznatků a k hledání souvislostí i v mezipředmětových vztazích. Byly rozvíjeny jejich komunikativní dovednosti a schopnosti vyjádřit vlastní názor.

Vzdělávání vykazuje převahu pozitiv. Jeho kvalita byla hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Dlouhodobé koncepční záměry školy vycházejí z analýzy jejího předchozího vývoje. Záměrem je vybudovat školu, která připraví absolventa k dalšímu studiu nebo k výkonu některých činností ve státní a komunální správě, administrativě, kultuře a podobně. Ředitel školy přistupuje k tvorbě koncepce s cílem vytvořit ve škole spolupracující, zodpovědné a přátelské prostředí. Jeho záměry dále směřují k tomu, aby škola a její zaměstnanci i žáci aktivně vstupovali do dění ve městě a regionu. Cílem vedení školy je sledovat moderní trendy ve vzdělávacím procesu a uvést jejich zásady do práce všech pedagogů školy, zvyšovat a modernizovat materiální zabezpečení všech oblastí potřebných k harmonickému a všestrannému rozvoji žáků. Uskutečňování tohoto záměru je ovlivněno nedostatkem finančních prostředků. Vedení školy předpokládá, že v dalších letech bude přijímat každoročně jednu třídu 8letého a jednu 4letého gymnázia, takže počet tříd zůstane konstantní a počet pedagogických pracovníků se bude měnit jen málo.

Všechny záměry školy jsou zapracovány do ročních plánů činnosti školy. Jako priority jsou v souladu s typem školy stanoveny: vysoká úroveň znalostí žáků ve všeobecně vzdělávacích předmětech, rozvíjení jazykových znalostí, dovednost sociální komunikace a uživatelské ovládání výpočetní techniky. Z tohoto plánu a z Organizačních opatření pro školní rok 2001/2002 vycházejí týdenní plány s personálním a termínovým upřesněním jednotlivých činností. Plánované termíny jsou vedením školy sledovány a vyhodnocovány na pedagogických a pracovních poradách.

Východiskem plánování výchovně vzdělávací práce je Generalizovaný učební plán upravený pro potřeby školy. Systém volitelných předmětů zahrnuje semináře, konverzace či cvičení ke všem předmětům učebního plánu, navíc latinu a informatiku s programováním a dává možnost individuální profilace studenta. V nabídce volby cizích jazyků je německý, anglický, francouzský a ruský jazyk. Nepovinně lze navštěvovat psaní na stroji, sportovní hry a výtvarný ateliér. Nabídka volitelných a nepovinných předmětů vychází každoročně z poptávky studentů.

Obsah výuky jednotlivých předmětů vychází z platných osnov. Učitelé na jejich základě zpracovávají tematické plány. Výuka probíhá podle schválených učebních dokumentů.

Ve škole je zpracován Minimální preventivní program protidrogové prevence, který je základním dokumentem drogové prevence ve škole. Tento plán je postupně plněn a doplňován o další akce z aktuální nabídky a potřeby.

Organizování

Ve vedení školy je ředitel, jeho statutární zástupce, výchovný poradce a vedoucí provozního úseku. Poradními orgány ředitele a jeho významnými spolupracovníky jsou pedagogická rada, předmětové komise, třídní učitelé, Sdružení rodičů, Studentská rada.

Organizační řád školy byl zpracován podle platných právních předpisů. Obsahuje mimo jiné i kompetence pracovníků školy, které jsou stanoveny účelně a předpokládají spolupráci členů vedení školy s ostatními pracovníky. Školní řád obsahuje povinnosti i práva žáků. Předpisy jsou pravidelně inovovány.

Pedagogická dokumentace je vedena v souladu s obecně závaznými právními předpisy. Její administrativní úroveň je velmi dobrá.

Informace žákům předávají obvykle třídní učitelé. Žáci jsou také informováni oznámeními na nástěnkách. Zdrojem informací pro učitele jsou týdenní plány a zápisy z pedagogických porad a porad vedení. Vedení školy se schází každý týden v úterý, následně ve středu pak na pracovní poradě celý sbor. Informační systém je funkční.

Výroční zpráva o činnosti školy má dobrou vypovídací hodnotu a představuje prostředek pro hodnocení práce školy.

Výchovně vzdělávací činnost školy je doplňována řadou akcí. Trvalou součástí exkurzní činnosti jsou zájezdy do Vídně a Mnichova zaměřené na estetickou výchovu, přírodní vědy a německý jazyk. Do plánu jsou dále zařazeny dvě tematické exkurze (např. Praha a jihočeský region, Den Země a jihočeský region, severní Čechy). Ve škole aktivně pracuje Historický kroužek. Výměnné poznávací zájezdy organizuje škola do Krupiny ve Slovenské republice, nepravidelně do Velké Británie. Úzké kontakty udržuje škola s Gymnáziem Leopoldinum v Pasově. Jednou z forem spolupráce jsou roční studijní pobyty pro vybrané žáky. Žáci absolvují základní a podle zájmu i výběrový kurz lyžařského výcviku, turistický kurz spojený se zeměpisnou exkurzí a kurz cykloturistický. Ve třech ročnících je zařazen půlroční plavecký výcvik. Žáci školy se zúčastňují středoškolských sportovních soutěží (atletika, plavání, sálová kopaná, odbíjená, basketbal, florbal, kopaná, sportovní gymnastika). Při školním sportovním klubu je zřízeno Centrum sportu, které je členem Asociace školních sportovních klubů.

Žáci školy se průběžně zúčastňují okresních, krajských i republikových kol různých předmětových soutěží, mnohdy s výrazným úspěchem. Podrobný přehled umístění v jednotlivých soutěžích uvádí každoročně Výroční zpráva o činnosti školy. Pro účast ve vyšších kolech jsou žáci vybíráni na základě výsledků školních kol.

Pracovníci i žáci školy poskytují podklady a rozhovory sdělovacím prostředkům. Škola pořádá dny otevřených dveří a ve městě je instalována skříňka s informacemi o škole. V rekonstruované hale jsou pořádány akce pro veřejnost. Škola se organizačně i účastí podílí na aktivitách města i občanských sdružení.

Vedení a motivování pracovníků

V letošním školním roce působí ve škole 27 pedagogických pracovníků. Úvazky učitelů jsou většinou složeny v souladu s jejich odbornou způsobilostí. Neodborně je vyučována přibližně jedna čtvrtina hodin cizích jazyků. Vyšší věkový průměr učitelů se snížil nástupem 3 začínajících učitelů, kteří se do kolektivu pedagogických pracovníků úspěšně začleňují. Úzce spolupracují se svými uvádějícími učiteli.

Při vedení a motivování pracovníků je pro ředitele východiskem shodný názor pedagogického sboru na koncepci rozvoje školy. Pohovory s vyučujícími v rámci inspekční činnosti ukázaly, že všichni mají aktivní vztah k dění na škole. Výchozím předpokladem pro řídicí práci je pro ředitele školy vytvoření prostoru pro diskusi o způsobech řešení vzniklých problémů. Ředitel školy hodnotí míru zapojení jednotlivých vyučujících a morálně i finančně je motivuje.

Kontrolní mechanizmy

Systém vnitřní kontroly zahrnuje všechny oblasti činnosti školy. Kontrola je zaměřena na průběh a výsledky výchovně vzdělávací činnosti školy. Provádí ji ředitel a jeho zástupkyně. Ředitel školy se věnuje především oblasti přírodovědných předmětů a matematiky a zástupkyně humanitním předmětům a jazykům. Hlavním nástrojem je hospitační činnost a kontrola dokumentace. Plán hospitací je sestaven na základě konzultací s předsedy předmětových komisí. Vedení školy oceňuje zavádění moderních metod výuky a rozvíjení komunikativních dovedností žáků. S hospitovanými učiteli jsou vedeny pohovory.

Nástrojem vnitřní evaluace školy jsou shrnující písemné práce z jednotlivých předmětů, jejichž četnost souhlasí s požadavky osnov, a testy Kalibro. Škola se pravidelně účastní všech dobrovolných experimentálních zkoušek organizovaných úřadem pro centrální maturitu (CERMAT) jako např. Maturita nanečisto či Maturita po internetu. Vedení školy se snaží zůstat v kontaktu s bývalými absolventy a sleduje jejich úspěšnost v dalším studiu. Sebehodnocení práce školy se uskutečňuje v průběhu pedagogických rad a uceleně je shrnuto ve výroční zprávě o činnosti školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Plánování činnosti školy představuje funkční systém, který vychází z platných předpisů a je přizpůsobován aktuálním potřebám. Na organizování činnosti školy se kromě členů vedení a poradních orgánů ředitele účastní všichni pracovníci školy. Jejich kompetence jsou jasně stanoveny v organizační struktuře. Škola pořádá akce i pro volný čas žáků a doplňuje výchovně vzdělávací proces zájezdy, exkurzemi apod. Stala se důležitou pro veřejný život města. Způsob vedení a motivování pracovníků, který uplatňuje vedení školy, je založen na důvěře v jejich tvůrčí schopnosti a obsahuje moderní prvky řízení pracovního kolektivu. Výsledky kontrolních činností jsou souhrnně formulovány na pedagogických radách. Kontrolní mechanizmy jsou účinné.

Podmínky vzdělávání jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení efektivity čerpání NIV

Závazné ukazatele NIV byly stanoveny na 1. pololetí roku 2001 referátem školství Okresního úřadu Prachatic a na 2. pololetí roku 2001 Jihočeským krajem. Z tohoto rozpočtu bylo na mzdy a dohody o provedení práce určeno 62 %, na odvody (zdravotní a sociální pojištění, FKSP) 23 %. Ostatní neinvestiční výdaje tvořily 15 % celkových výdajů hrazených ze státního rozpočtu. Závazné ukazatele NIV byly dodrženy a prostředky státního rozpočtu byly vyčerpány beze zbytku.

V roce 2001 vykazovala škola v účetnictví nulový hospodářský výsledek.

V roce 2001 byl podíl příspěvku ze státního rozpočtu 99 % z celkových neinvestičních nákladů.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Personální dokumentace školy je vedena dobře. Zaměstnanci jsou zařazeni podle platových předpisů. Prostředky na platy a ostatní platby za provedenou práci přidělené ze státního

rozpočtu byly plně vyčerpány. Ředitelství školy má vypracovanou mzdovou inventuru a měsíčně sleduje čerpání mzdových prostředků, ostatních prostředků na provedené práce a čerpání přesčasové práce.

Ředitel školy má vypracovaný "Vnitřní platový předpis" a kritéria pro přiznání osobního ohodnocení, příplatků za třídnictví a mimořádné odměny. Nárokové a nenárokové složky platu jsou vypláceny v souladu s platnými předpisy. Dokumentace je vedena přehledně a pečlivě.

Škola má vypracovanou směrnici pro hospodaření s prostředky FKSP. Tato směrnice respektuje jednotlivá ustanovení vyhlášky o FKSP. Ve sledovaném období byla výše tvorby fondu dodržena a čerpání bylo v souladu s platnou směrnicí a vyhláškou o FKSP.

Hodnocení efektivnosti čerpání ONIV

Ostatní neinvestiční výdaje tvořily 15 % celkových výdajů hrazených ze státního rozpočtu. Z této částky bylo 44 % tzv. přímých výdajů a 56 % nepřímých (provozních) výdajů. Z celkové částky určené na ONIV bylo použito na učební pomůcky a učebnice 3,59 % ONIV, tj. 149,- Kč na žáka a na vzdělávání pedagogických pracovníků 2,67 % ONIV, tj. 111,- Kč na žáka.

Hodnocení efektivnosti čerpání účelových prostředků

Gymnáziu Prachatice byly v roce 2001 přiděleny účelové prostředky na další vzdělávání pedagogických pracovníků. Celá tato částka byla vyčerpána a výdaje jsou v účetnictví odděleny.

Škola provedla zúčtování prostředků státního rozpočtu prostřednictvím Jihočeského kraje řádně a včas, v souladu s pravidly o hospodaření s rozpočtovými prostředky ČR a obcí v ČR, ve znění pozdějších předpisů. Údaje uvedené v zúčtování finančních vztahů souhlasí s údaji v účetnictví.

Hodnocení efektivnosti čerpání investičních prostředků

Škola v roce 2001 čerpala jednu investiční dotaci ze státního rozpočtu na opravu budovy a další dotaci na nákup učební pomůcky "Demonstrační síťový solární fotovoltaický systém". Obě dotace byly plně vyčerpány a řádně se státním rozpočtem vyúčtovány.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Gymnázium Prachatice hospodaří s prostředky státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí účelně a hospodárně.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

V souladu se zákonem o účetnictví byla provedena inventarizace veškerého majetku školy k 31. 12. 2001. O této inventarizaci je sepsán zápis, jehož přílohou jsou inventurní soupisy, ve kterých byly správně zapsány i učební pomůcky a inventář pořízený v průběhu roku 2001.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace dle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů
- Organizační řád školy
- Školní řád
- Organizace školního roku 2000/2001, roční plán školy
- Plány a zápisy z kontrolní činnosti
- Tematické plány vyučujících
- Písemné práce žáků
- Rozpočet na rok 2001 včetně všech úprav
- Rozvaha organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací sestavená k 31. 12. 2001
- Výkaz zisku a ztráty organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací sestavený k 31.12. 2001
- Hlavní účetní kniha sestavená k 31. 12. 2001
- Finanční vypořádání vztahů příspěvkových organizací k 31. 12. 2001
- Účetní doklady za 2. pololetí roku 2001
- Bankovní výpisy za 2. pololetí roku 2001
- Inventarizační zápis a inventarizační soupisy k 31. 12. 2001
- Pracovní smlouvy zaměstnanců
- Platové výměry
- Dohody o provedení práce
- Mzdové listy za rok 2001
- Mzdová inventura za rok 2001
- Výkaz Škol (MŠMT) P1-04 za rok 2001
- Vnitřní platový předpis

ZÁVĚR

Kvalita vzdělávání ve sledované oblasti a podmínky vzdělávání byly hodnoceny jako velmi dobré. Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly v kontrolovaném období využity v souladu s účelem jejich poskytnutí a ve prospěch výchovně vzdělávací činnosti školy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Lidmila Schleissová
Členové týmu	PhDr. Jiří Filla
	Jiří Horák, promovaný historik
	PaedDr. Eva Klasová
	PhDr. Marie Stolbenková

Další zaměstnanci ČŠI Jaroslava Moserová, Marie Řežábková

V Českých Budějovicích dne 30. dubna 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 30. 4. 2002.....

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

.....
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy		
KÚ JK odbor školství, U Zimního stadionu 1952/2, 370 76 České Budějovice	1. 7. 2002	869/02

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány